

KSUC-P-046

การศึกษาวเคราะห์คุณค่าของพระบรมสารีริกธาตุตามแนวพุทธปรัชญาเถรวาท

วรกร ชาตชัยทัต สุวิน ทองปั้น และ จรัส ลีกา
สาขาวิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาทัศนะของพระบรมสารีริกธาตุในพุทธปรัชญา 2) เพื่อวิเคราะห์พระบรมสารีริกธาตุในมุมมองทางปรัชญา และ 3) เพื่อศึกษาวเคราะห์คุณค่าของพระบรมสารีริกธาตุตามแนวพุทธปรัชญาเถรวาท เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร โดยการเก็บข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิและเอกสารทุติยภูมิ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนา พบว่า ทัศนะของพระบรมสารีริกธาตุในพุทธปรัชญา คือความคิดเห็นของชาวพุทธที่มีต่ออัฐิธาตุของพระพุทธเจ้า เมื่อพระพุทธองค์ได้เสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้วและได้มีถวายพระเพลิงพระพุทธเจ้า หลังจากนั้นได้มีการแบ่งอัฐิธาตุของพระพุทธองค์ แบ่งให้พุทธศาสนิกชน นำไปประดิษฐานไว้ในที่ต่างๆ เพื่อเป็นสัญลักษณ์แทนพระพุทธเจ้า สำหรับสักการบูชา พระบรมสารีริกธาตุในมุมมองทางปรัชญา คือ 1) มองในเรื่องของความเชื่อ ความศักดิ์สิทธิ์ และปาฏิหาริย์ ซึ่งเป็นการมองทางด้านอภิปรัชญา 2) มองในเชิงจริยธรรม หมายถึง หลักธรรม คำสอน ที่สอนให้คนทำความดี ละความชั่ว ทำจิตใจให้ผ่องใส ดังคำที่พระพุทธองค์ตรัสว่า ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเรา คุณค่าของพระบรมสารีริกธาตุตามแนวพุทธปรัชญาเถรวาท ได้แก่ 1) คุณค่าทางจิตใจ คือคุณค่าที่เกิดจากการบูชาพระบรมสารีริกธาตุ แล้วทำให้ผู้บูชาเกิดความอímอก อímใจและเกิดศรัทธา 2) คุณค่าทางการปฏิบัติ คือ คุณค่าที่เกิดจากการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ทำให้คนกลายเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมตามหลักพุทธศาสนา

คำสำคัญ: คุณค่า พระบรมสารีริกธาตุ พุทธปรัชญาเถรวาท